

BESTUURSSAMENSTELLING

Het bestuur bestond begin 2024 uit tien leden. Op de ALV hebben we van Daan Postma (voorzitter) en Jelle Hoekstra afscheid genomen als bestuurslid. Zij zijn vervangen door Roel Sluiter, tevens nieuwe voorzitter en Erwin Boonstra, vertegenwoordiger namens het HCL. Drie functies zijn vastgelegd. De voorzitter is Roel Sluiter. De secretaris is René Postma en Peter Faber is penningmeester.

Het bestuur bestaat verder uit Nico van der Meer (ledenadministratie), Dennis Klooster, Klaas Zwart, Botsy Fokkema, Frits Rijpma en Anita Terpstra (PR).

TERMIJNENBESTUUR

Bestuursleden worden voor een termijn van vier jaar gekozen. Hieronder volgt een rooster van benoeming en herbenoeming.

Naam	Functie	Datum aanstelling	Datum herbenoeming						
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Roel Sluiter	Voorzitter	2024				X			
Peter Faber	Penningmeester	2023			X				
René Postma	Secretaris	2023	X				X		
Dennis Klooster	Algemeen lid	2019			X				
Nico van der Meer	Ledenadministratie	2020				X			
Klaas Zwart	Algemeen lid	2018		X				X	
Erwin Boonstra	Alg Lid vanuit HCL	2024				X			
Botsy Fokkema	Algemeen Lid	2023			X				X
Frits Rijpma	Algemeen lid	2023	X				X		
Anita Terpstra	Algemeen lid (PR)	2023			X				X

Ledenaantal

Evenals vorig jaar hebben we een positieve ontwikkeling doorgemaakt. We zijn gestart met 1.431 leden. We zien dat er 33 lidmaatschappen het afgelopen jaar per direct zijn beëindigd. Hiervan waren 26 leden die zijn overleden en 7 waarvan om administratieve redenen het lidmaatschap is stop gezet. (In 2023 waren dit respectievelijk 22 en 10 leden).

Helaas zijn er 25 leden die hun lidmaatschap per 1 januari 2025 hebben opgezegd. (in 2023 waren dit er 23).

Er zijn 71 nieuwe leden die we dit jaar mochten verwelkomen, 1 meer dan in 2023.

Als we alle getallen bij elkaar optellen, komen we tot de conclusie dat dit jaar het aantal leden met 13 is gestegen, waardoor het totaal komt op 1.444. (In 2023 was er een stijging van 15 leden).

Voorwoord

Het jaar 2024 begon met de traditionele nieuwjaarsborrel. Dit jaar was de locatie de NGK Morgenster.

In december 2022 werd in samenwerking met Jumbo de actie “Kiek, dat was Liwwadden” gestart. Veel Leeuwarders spaarden met veel enthousiasme historische plaatjes. Ruim 18000 boeken werden uitgegeven. In februari 2023 eindigde de actie met een drukbezochte ruilbeurs in het HCL.

Een werkgroep bestaande uit Pieter de Groot, Walter Kromhout, Gerard Hendriksma, Jelle Hoekstra en Leendert Plaisier heeft de teksten geschreven en verzorgde de beeldredactie. In december 2023 kreeg deze spaaractie een vervolg onder de titel : “Altyd wat in Liwwadden”. Dezelfde schrijvers waren bereid om weer hun bijdrage te leveren. In februari 2024 eindigde deze actie weer met een drukbezochte ruilbeurs in het HCL.

In november was de jaarlijkse Pommerantenpriesuitreiking, met Gonneke Hoesen Korndorffer als winnaar.

De Algemene ledenvergadering heeft 20 maart in het HCL plaatsgevonden onder voorzitterschap van de afscheidnemende Daan Postma. Ruim 80 leden hebben de vergadering bezocht. Asing Walthous verzorgde de lezing: “Film in Leeuwarden”. Voor zijn verdiensten voor de stad Leeuwarden ontving Daan Postma het “Leeuwarder Leeuwtje”.

De werkgroep OMD organiseerde op zaterdag 14 september de jaarlijkse Open Monumentendag. Het thema dit jaar: “Leeuwarden Oost : Bovenal en Welgelegen”. Twintig panden van eigenaren, ondernemers of bewoners konden worden bezocht.

Voor leden werd op 9 maart een reis naar Leer georganiseerd. Ongeveer 50 belangstellenden werden ontvangen door de plaatselijke historische vereniging en konden deelnemen aan een stadswandeling en konden historische gebouwen bezoeken. Voor herhaling vatbaar.

Eind 2024 werd een nieuwe activiteit gestart, onder de naam “Waakhond”. De uitgangspunten van deze activiteit staan verderop beschreven.

Activiteiten

Aanwezigheid op evenementen .

Het bestuur heeft bij verschillende evenementen aandacht gevraagd voor onze vereniging en leden geworven. Zo was het bestuur van Aed Levwerd uiteraard aanwezig bij de ruildag van plaatjes voor het boek “Altyd wat in Liwwadden”. Bij de zondagmiddaglezingen in het HCL is een bestuurslid aanwezig. Op de “Open Monumentendag” in september had de vereniging een stand in het wijkgebouw Schieringen.

Orgelconcerten.

Ook in 2024 heeft LHV Aed Levwerd in samenwerking met stadsorganist Theo Jellema weer een zevental orgelconcerten in de gemeente georganiseerd. De nieuwe serie

“Rondom Bach” werd dit jaar gestart op 11 mei in de Waalse Kerk, op 15 juni in de Sint.Genovevakerk in Jelsum, op 17 augustus in de St. Martinuskerk te Wirdum, op 21 september in de Nicolaaskerk te Cornjum, op 12 oktober in de Redbadtsjerke te Jorwerd, op 2 november in de dorpskerk in Huizum en tenslotte op 30 november in de Lutherse kerk te Leeuwarden.

Open Monumentendag.

De werkgroep OMD organiseerde op zaterdag 14 september de jaarlijkse Open Monumentendag. Het thema dit jaar : “Leeuwarden Oost : Bovenal en Welgelegen”. Twintig panden van eigenaren,

ondernemers of bewoners konden bezocht worden. De panden trokken gedurende de dag zo'n 2000 bezoekers.

Pommerantenpries

De Pommerantenpries 2024 werd 21 november onder grote belangstelling uitgereikt aan "bomenridder" Gonneke Hoesen Korndorffer. De jury bestond uit Anneke Holwerda, Foppe van der Veen en Asing Walthaus.

Leovardia

Ook dit jaar werkte de redactie van de Leovardia aan het uitbrengen van drie uitgaven. In 2024 verschenen de nummers 73 tot en met 75.

Werkgroep archeologie 2024

De werkgroep telde evenals vorig jaar 22 leden. In wisselende samenstelling kwamen ze in de Wijnbar van eetcafé het Wapen van Leeuwarden vijf keer bij elkaar: 16 januari, 9 april, 2 juli, 10 september en 12 november.

Tijdens de bijeenkomsten toonden de leden weer diverse vondsten waaronder vuurstenen artefacten gevonden in Denemarken, een gouden muntfibula, een bronzen pijlpunt en een dito kruisje, twaalfde-eeuwse bisschopsmunten en een kleine kruisfibula. Een eendenkooi bij Lytse

Geast gaf een handvol zeventiende/achttiende-eeuwse aardewerkscherven prijs. Bij de Himpensermarpolder werden veel aardewerkscherven gevonden, evenals bij werkzaamheden op het terrein van de voormalige state Groot Terhorne bij Bitgum.

Eind januari werd op verzoek van de expositiecommissie van Dekema State in Jelsum een geofysisch (grondradar) onderzoek gedaan op het terrein van de voormalige Hinnemastate even ten oosten van Jelsum. Leden van de werkgroep waren hierbij aanwezig. Zoals verwacht leverde het onderzoek vrijwel niets op; eind negentiende eeuw zijn alle nog aanwezige funderingsresten verwijderd.

Bij de verbouwing van een winkelpand aan de Voorstreek vond een lid van de werkgroep op 13 februari een zware geprofileerde kloostermop. Dit voedde weer de discussie over meer toezicht tijdens verbouwwerkzaamheden van panden in de binnenstad.

Na een melding van Omrin bij de gemeente deden 6 leden van de werkgroep op 26 februari een waarneming op De Tuinen, waar een ondergrondse afvalcontainer werd herplaatst. In het diepe gat werden resten van muurwerk aangetroffen, mogelijk onderdeel van een water-, of opslagkelder.

Op 4 maart bezocht een delegatie van de Nationale Archeologiedagen Leeuwarden voor een 'inspiratiebijeenkomst' over de archeologie dagen in juni. Drie leden waren hierbij aanwezig. Later werd besloten dat dat werkgroep tijdens deze landelijke promotiedagen voor de archeologie geen groot evenement zal optuigen. Tijdens deze dagen werd op 16 juni in het HCL wel een determinatiemiddag gehouden.

Gedurende het jaar werd regelmatig overlegd met Douwe Talma van Omroep Zilt. Hij doet onderzoek voor een documentaire over de stand van zaken van de archeologie in Friesland, met nadruk op wat er zoal misgaat.

Halverwege juni namen twee leden deel aan het meerjarige archeologisch onderzoeksproject CARE Schylge op Terschelling.

In samenwerking met het HCL werden twee archeologische fietstochten gehouden. Onder leiding van de leden Evert Kramer en Tom Sandijck maakten op 30 juni 25 deelnemers een tocht over de oude kwelderwal ten zuiden van Leeuwarden langs Barrahûs (met een uitgebreid bezoek aan de museumboerderij Ald Barrahûs), Oenemastate bij Marwird, Camstrastate en de Eysingabegraafplaats bij Wirdum, de Wergeasterdyk en Techum. Op 29 september fietsten 8 deelnemers langs Goutum (Wiardastate), Swichum (met een bezoek aan de kerk), de Himpersermarpolder en Pylkwier (met een bezoek aan de boerderij van Ruurd de Jong).

Op 19 oktober voerden 6 leden een (boor-)onderzoek uit bij een rand van de (grotendeels afgegraven) terp in Britsum. Volgens oudere publicaties zouden hier resten van een schip in de bodem aanwezig zijn. Het onderzoek leverde niets op, maar zal in 2025 op initiatief van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed worden voortgezet.

In oktober kwam bij de gemeente een melding binnen van een bewoner van de Eewal. Bij de herinrichting van de achtertuin, grenzend aan de oostelijke terp van Nijehove, werden een grote hoeveelheid aardewerkscherven en resten van bijzonder glaswerk gevonden, veelal daterend uit de zestiende en zeventiende eeuw. De werkgroep werd uitgenodigd in 2025 nader onderzoek te doen.

Twee leden namen op 9 november deel aan een excursie van de Terpenvereniging langs de vernieuwde archeologische steunpunten in Hegebeintum, Oude Bildtziyl, Firdgum en Wijnaldum.

Werkgroeps lid Akkie Visser publiceerde in het jaarboek De Vrije Fries van het Fries Genootschap en de Fryske Akademy een artikel over een bijzondere fibula gevonden door een lid van de werkgroep.

Gedurende het jaar waren de contacten met Jan-Willem Oudhof, beleidsmedewerker archeologie van de gemeente, regelmatig en constructief. Oudhof woonde vrijwel alle bijeenkomsten van de werkgroep bij.

Meindert Ley continueerde ook dit jaar zijn Facebook-pagina 'Archeologie in Leeuwarden' waarin hij voor de vele volgers allerlei nieuwtjes en bijzondere vondsten etaleerde.

Tom Sandijck

Jaarverslag 2024

Aan het begin van het jaar kregen we te horen dat Carla Duim overleden was. Carla was al geruime tijd ziek. Jarenlang heeft Carla als actief lid meegedraaid in de werkgroep en heeft ze het verzorgen van beeldmateriaal voor de foto's voor haar rekening genomen. Deze foto's heeft Wiel gebruikt voor de plaquettes, die in 2023 op een aantal panden met een industrieel verleden in de stad Leeuwarden zijn bevestigd. Daarnaast is Carla in haar beginjaren bij Wiel de voorzitter ervan geweest. We zijn

Carla dan ook veel dank verschuldigd voor haar inbreng en inzet!

Het jaar begon vreemd voor de werkgroep Wiel na het verlies van Carla. Vandaar dat we eerst even een pas op de plaats hebben gemaakt. Gelukkig kwam in de loop van het jaar Wopke Schaafstal als derde persoon onze werkgroep versterken. Wopke is geïnteresseerd in gebouwen en als bouwkundige hierin ook werkzaam. Een welkome aanvulling voor onze werkgroep. Helaas bleek Wopke een drukbezet man te zijn en heeft hij in het najaar onze werkgroep verlaten.

We zijn dit jaar met een nieuw project gestart: het organiseren van een fotowedstrijd. Hiervoor hebben we nagedacht over de vraag waar dit aan een groot publiek kan worden getoond en waar mensen laagdrempelig zo even naar binnen kunnen lopen. Toen we hoorden over de mogelijkheid om dit te organiseren in de hal van het Fries Museum leek ons dit een passende locatie. Hiertoe was het maken van een 'bidboek' noodzakelijk om aan het museum de relevantie van onze presentatie voor te leggen. Gelukkig viel onze insteek van de fotowedstrijd binnen de eisen van het Fries Museum.

Het fotoproject kreeg als onderwerp 'zuivelindustrie in ontwikkeling'. Dit bleek een uiterst actueel thema. Zo waren er veel zuivelfabrieken in de dorpen rondom Leeuwarden te vinden. Er is een website in de lucht gebracht met informatie en de mogelijkheid om foto's in te sturen. We hebben een deskundige jury gevraagd om de foto's te beoordelen op fototechnische aspecten en de relatie van het afgebeelde met het onderwerp. Daarbij viel te denken aan zaken als: welk verhaal vertelt de foto en hoe is de compositie van het geheel? De website was ook nuttig om de foto's geanonimiseerd naar de jury te sturen om zo de onafhankelijkheid van de jury ten opzichte van de werkgroep te garanderen.

De foto's zullen gedurende zes weken vanaf dinsdag 15 april 2025 te zien zijn in de hal van het Fries Museum tijdens de openingsuren. Iedereen is van harte welkom om de foto's te komen bekijken.

De werkgroep Wiel is op zoek naar nieuwe mensen om onze werkgroep te komen versterken. Een pré is interesse in industrieel erfgoed en om in de archieven in te willen duiken om informatie op te zoeken.

Botsy Fokkema

Waakhond

De werkgroep Waakhond, onderdeel van de Leeuwarder Historische Vereniging Aed Levwerd, zet zich vanaf heden in voor het beschermen van het historisch aanzicht van de gemeente Leeuwarden. In de stad Leeuwarden en omliggende dorpen wordt voortdurend gebouwd en gesloopt. 'Het is goed om te kijken wat die veranderingen voor het historisch aanzicht betekenen,' aldus Roel Sluiter, voorzitter van Aed Levwerd en tevens betrokken bij de werkgroep Waakhond.

De werkgroep bestaat uit zeven leden en zal, middels regelmatig overleg, nauw samenwerken met de wethouders Evert Stellingwerf (Monumenten) en Hein de Haan

(Ruimtelijke Ontwikkeling) van de gemeente Leeuwarden. De werkgroep zal advies geven, maar kan ook ingeschakeld worden voor advies.

Enkele voorbeelden waarbij betrokkenheid van de Waakhond gewenst is, zijn bijvoorbeeld:

- De herinrichting van de Emmakade in Leeuwarden waarbij er een fietskade ontstaat waarvoor alle bomen gekapt moeten worden. Dat zal het aanzien van de kade ernstig schaden.
- De vervanging van de Chinese keien op de Nieuwestad in Leeuwarden.
- Risico's rond de eigendomswissel van de Grote Kerk en mogelijk nog veel grotere risico's rond de toekomst van de Bonifatiuskerk in Leeuwarden.
- De toestand van de monumentale Vijverzathe in Jelsum.